

Podrška projektima organizacija civilnog društva (OCD) u Crnoj Gori u okviru projekta

SINERGIJA Crna Gora – jačanje omladinskih mreža i osnaživanje otpornih grupa i mladih u Crnoj Gori

VODIČ ZA PODNOSIOCE PRIJEDLOGA PROJEKTA

Rok za podnošenje prijave: **7. maj 2025. godine, do 16h00**

1. UVOD

Program **SINERGIJA Crna Gora – jačanje omladinskih mreža i osnaživanje otpornih grupa i mladih u Crnoj Gori**, u okviru kojeg je objavljen ovaj poziv za dodjelu podrške za projekte organizacijama civilnog društva (OCD), sprovodi sprovodi Centar za građansko obrazovanje (CGO), u partnerstvu sa njemačkom fondacijom Friedrich Ebert (FES) i NVO Multimedijal ULTIMEDIJAL Montenegro, i u saradnji sa Ministarstvom sporta i mladih, uz finansijsku podršku Evropske unije. **Opšti cilj** mu je da doprinese poboljšanju pozicije mladih i stvaranju više prilika za njih u Crnoj Gori.

Ima tri ciljne grupe, od kojih se prva odnosi na najmanje 20 OCD koje će dobiti finansijsku podršku za projekte koji su u skladu sa prioritetima konkursa. Drugu ciljnu grupu čini 500 mladih u Crnoj Gori (najmanje 50% žena, i to primarno na sjeveru), a treću vlasti na lokalnom i državnom nivou, kao i akademska zajednica (50). Krajnji korisnici su građani i građanke (30.000, posebno žene i mladi ljudi) koji će biti adresirani kroz ovaj program i podržane projekte.

Program se zasniva na velikom iskustvu partnera u radu sa mladima, podsticanju građanskog aktivizma i zapošljavanja mladih. Oblikovan je uzimajući u obzir relevantnu literaturu i istraživanja, uključujući izvještaje o politikama prema mladima, položaju NEET¹ populacije i marginalizaciji mladih u Crnoj Gori. Takođe, planirane aktivnosti se oslanjaju na ključne strateške dokumente, poput Strategije za mlade 2023–2027, doprinoseći ciljevima kao što su jačanje motivacije i kompetencija mladih za omladinski rad, unaprijeđenje digitalnih vještina i prevencija vršnjačkog nasilja putem digitalnih kampanja.

Programa podržava demokratsko učešće mladih, razvoj zajednice i vrijednosti, kao što su empatija, solidarnost i briga za opšte dobro. Usklađen je sa Srednjoročnim planom rada Vlade Crne Gore (cilj 4.3), Programom pristupanja Crne Gore EU (2023–2024), posebno kroz jačanje neformalnog obrazovanja i Strategijom EU za mlade 2019–2027, uz fokus na osnaživanje mladih da budu aktivni građani i građanke i nosioci promjena.

Uloga OCD u demokratizaciji i razvoju društva je od suštinske važnosti, a namjera je da se kroz ovaj konkurs podrže njihove inicijative koje će poboljšati položaj mladih, podstaći učešće mladih u društvenim procesima i unaprijediti njihove obrazovne i ekonomske mogućnosti. Fokus je na malim OCD koje imaju konkretne ideje i projekte usmjerene na mlade i njihovo osnaživanje.

Vodič detaljno opisuje sve korake i dokumentaciju potrebnu za podnošenje prijave. U njemu su sadržane informacije o prioritetima konkursa, finansijskom okviru, prihvatljivim aktivnostima, kriterijumima selekcije, kao i ključnim rokovima i procedurama za dostavljanje prijave, ali i smjernicama o učinkovitom planiranju i upravljanju projektima.

¹ NEET je skraćenica od engleskog izraza "Not in Education, Employment or Training", što znači mladi koji nisu uključeni ni u obrazovanje, ni u zaposlenje, niti u obuku.

Nevladin sektor ima veliko povjerenje javnosti u Crnoj Gori na što ukazuju istraživanja javnog mnjenja², ali je i pod teretom velikih očekivanja, a nerijetko i nerazumijevanja okvira u kojem djeluje i realnih mogućnosti. Imajući to u vidu, kroz ovaj program biće sprovedena tri konkursa.

Podnosioci prijava se snažno ohrabruju da pažljivo pročitaju ovaj Vodič i osiguraju da su njihovi projektni prijedlozi u potpunosti usklađeni sa ciljevima i prioritetima ovog konkursa.

2. CILJEVI KONKURSA

Opšti cilj konkursa je jačanje uloge civilnog društva u promovisanju transparentnog i participativnog upravljanja, demokratskih reformi i poštovanja ljudskih prava, s posebnim fokusom na mlade.

Specifični ciljevi ovog konkursa su:

- podrška malim OCD u radu sa mladima, jačanje kapaciteta omladinskih organizacija;
- unapređenje zapošljivosti mladih i smanjenje NEET populacije;
- povećanje učešća mladih u procesima donošenja odluka.

3. PRIORITETI, TEME I PRIHVATLJIVE AKTIVNOSTI

Prioriteti i predložene teme projekata za ovaj konkurs bi trebalo da predstavljaju odgovor na izazove u oblastima važnim za jačanje kapaciteta omladinskih organizacija, podsticanje omladinskog aktivizma, zapošljivosti mladih i unapređenja javnih politika u vezi sa mladima.

Stoga, prijedlozi projekata tematski treba da budu usmjereni na sljedeće oblasti:

- unaprijeđenje omladinskih politika i prakse;
- podsticanje volontiranja i aktivizma mladih;
- povećanje zapošljivosti mladih kroz edukaciju i stručno usavršavanje;
- razvoj kulturnih i sportskih interesovanja i aktivnosti mladih;
- zagovaranje za bolji okvir za mentalno zdravlje mladih i suzbijanje nasilja;
- zaštita životne sredine i aktivizam mladih u tom domenu.

Aktivnosti koje mogu biti podržane ovim konkursom u okviru navedenih prioriteta, tema i oblasti:

- aktivnosti koje podstiču angažovanje mladih u vannastavnim aktivnostima;
- aktivnosti povezane sa formalnim i neformalnim obrazovanjem mladih;

² Većina građana i građanki ima generalno pozitivno mišljenje o radu NVO, uz rast na 50.1% u 2024. <https://media.cgo-cce.org/2024/01/MBASE-Istrazivanje-javnog-mnjenja-2024-FF.pdf>

- aktivnosti koje poboljšavaju pristup mladih psihosocijalnoj, medicinskoj, pravnoj pomoći i sl. uslugama;
- aktivnosti koje podstiču interesovanje ili angažman mladih u kulturi i umjetnosti, posebno onih koje doprinose borbi protiv diskriminacije ili promovišu toleranciju i inkluziju, uključujući, na primjer, organizaciju inovativnih kulturnih događaja, predstava, izložbi, takmičenja, itd;
- aktivnosti koje promovišu učešće mladih u sportu;
- praćenje i analiza sprovođenja zakona, politika, strategija, akcionih planova i indikatora Vlade;
- jačanje kapaciteta OCD i drugih aktera za praćenje javnih politika;
- umrežavanje i izradnja partnerstava ili jačanje postojećih platformi, mreža ili koalicija civilnog društva, kampanje i saradnja na temama koje su predmet ovog poziva;
- organizovanje diskusionih foruma ili drugih vidova strukturiranog dijaloga radi unaprijeđenja dijaloga i umrežavanja između OCD i donosioca odluka/političkih aktera o pitanjima i prioritetima iz ovog poziva;
- razmjena informacija, znanja i iskustava;
- kampanje i akcije za mobilizaciju građana i građanki o ciljnim temama;
- stručno osposobljavanje, uključujući digitalne vještine;
- zastupanje, lobiranje i razvoj strategija od strane OCD-a za podsticanje zakonodavnih reformi i uticaj na kreiranje politika;
- podrška prikupljanju relevantnih informacija, uključujući statističke i istraživačke podatke, radi omogućavanja vladama da formulišu i sprovode politike.

***Napomena:** lista aktivnosti nije iscrpna već može da služi kao orijentir za zainteresovane OCD u kontekstu postavljenih ciljeva, prioriteta i tema konkursa, uz napomenu da se očekuje vođenje računa o rodnoj dimenziji.*

Aktivnosti koje ne mogu biti podržani ovim pozivom:

- akcije koje se tiču samo ili uglavnom individualnog sponzorstva za učešće na radionicama, seminarima, konferencijama i sl;
- akcije koje se tiču samo ili uglavnom individualnog stipendiranja za studije ili obuke;
- akcije koje se tiču samo ili uglavnom studijskih posjeta ili učešća na međunarodnim forumima;
- infrastrukturni projekti ili projekti dominantno fokusirani na nabavku opreme;
- kupovina i/ili renoviranje zgrada ili kancelarija;
- aktivnosti preduzete prije potpisivanja ugovora;
- akcije usmjerene na ostvarivanje profita;
- akcije koje se odnose na dobrotvorne donacije;
- akcije koje diskriminišu ili podstiču mržnju prema pojedincima ili grupama na osnovu njihovog pola, seksualne orijentacije, vjerskog uvjerenja ili izostanka istih, ili etničkog porijekla;
- akcije koje podržavaju pojedinačne političke partije;
- akcije koje su već podržane kroz druge programe EU ili od strane drugih donatora.

4. FINANSIJSKI ASPEKT KONKURSA

Ukupan iznos sredstava za raspodjelu po ovom konkursu iznosi **100, 000 EUR**.

Iznos sredstava koja mogu biti dodijeljena za pojedinačni projekat u okviru ovog konkursa kretaće se u rasponu od minimum 15,000 EUR do maksimalnih 25,000 EUR.

Traženi iznos sredstava u okviru ovog konkursa mora pokrivati 100% prihvatljivih troškova projekta. Sufinansiranje nije neophodno, već se kompletan budžet projekta finansira iz sredstava koja se traže kroz ovaj poziv.

Maksimalan iznos sredstava predviđenih za plate/honorare osoblja, kancelarijske troškove i eventualne troškove kupovine opreme ne smije biti veći od 50% ukupnih troškova cijelog projekta, pri čemu je maksimalan iznos za plate/honorare osoblja 45%.

Finansijski izvještaji podržanih projekata biće predmet eksterne revizije.

U slučaju podnošenja partnerskih projekata, samo jedna organizacija – podnosilac prijedloga projekta – biće direktno odgovorna za upravljanje finansijskim sredstvima svih partnerskih organizacija na projektu.

Ovim pozivom se ohrabruje saradnja sa lokalnim institucijama, ali i sa drugim OCD kako bi se i one organizacije koje su manje razvijene mogle da ostvare mogućnost podrške³.

5. PRAVILA KONKURSA

5.1. Ko se može prijaviti?

Pravo učešća na ovom konkursu imaju OCD koje ispunjavaju sljedeće kumulativne uslove:

- da imaju status pravnog lica;
- da su neprofitnog tipa;
- da su organizacije civilnog društva;
- da su registrovane u Crnoj Gori⁴ najmanje 12 mjeseci prije roka za dostavljanje prijedloga projekta i da imaju sjedište u Crnoj Gori;
- da imaju sjedište u Crnoj Gori;
- da su direktno odgovorne za pripremu i upravljanje projektom.

³ Podnosilac projekta i partneri su korisnici ugovora i moraju ispunjavati iste uslove kako bi mogli aplicirati sa projektima (na primjer, opštine ne mogu biti partneri, ali mogu biti saradnici, vidjeti više pod 5.3.)

⁴ Registrovane u skladu sa jednim od ovih zakona: Zakon o nevladinim organizacijama, Zakon o radu, Zakon o reprezentativnosti sindikata, Zakon o Privrednoj komori Crne Gore, Zakon o Crvenom krstu.

Takođe, organizacije koje na pozicijama ovlašćenih lica imaju lica koja su javni funkcioneri, u trenutku podnošenja prijave ili su ta lica bili javni funkcioneri u proteklih godinu dana, ne mogu biti podržane kroz ovaj konkurs.

5.2. Partnerstva/Partneri

Partnerstva nijesu obavezna, ali su dozvoljena i poželjna.

Partneri učestvuju u kreiranju prijedloga projekta i njegovoj realizaciji i **koriste finansijska sredstva pod istim uslovima koja važe i za podnosioca prijedloga projekta**. Stoga, partneri moraju zadovoljiti **sljedeće kriterijume**:

- da imaju status pravnog lica;
- da su neprofitnog tipa;
- da su organizacije civilnog društva;
- da su registrovane u Crnoj Gori⁵ najmanje 12 mjeseci prije roka za dostavljanje prijedloga projekta;
- da ovlašćena lica nisu javni funkcioneri u trenutku podnošenja prijave ili da ta lica nisu bili javni funkcioneri u proteklih godinu dana;
- da imaju sjedište u Crnoj Gori.

Informacije o partnerima na projektu treba da budu predstavljene u dokumentu „Partneri”, koji je dio Prijavnog formulara.

5.3. Saradnici

Druge organizacije, osim podnosioca prijedloga projekta i partnera, takođe, mogu biti uključene u realizaciju projekta. One imaju status „saradnika”. Saradnici imaju ulogu u realizaciji projekta, ali ne smiju dobijati sredstva iz budžeta projekta osim nadoknade za dnevnice i putne troškove, kad je to primjenljivo. Saradnici ne moraju ispunjavati kriterijume koji važe za podnosioca prijedloga projekata i partnere, tj. **saradnici mogu biti javne institucije, organi lokalne samouprave, predstavnici poslovne zajednice, i sl.** Informacije o saradnicima na projektu treba da budu predstavljene u dokumentu „Saradnici”, koji je dio prijavnog formulara.

5.4. Mjesto realizacije projekta

Mjesto realizacije projekta mora biti Crna Gora.

OCD se ohrabruju da aktivnostima obuhvate manje razvijena područja Crne Gore.

⁵ Registrovane u skladu sa jednim od ovih zakona: Zakon o nevladinim organizacijama, Zakon o radu, Zakon reprezentativnosti sindikata, Zakon o Privrednoj komori Crne Gore, Zakon o Crvenom krstu.

5.5. Broj prijava po podnosiocu projekta

Svaka OCD može učestvovati u ovom konkursu samo jednom, odnosno, ili kao podnosilac prijedloga projekta ili kao partner.

5.6. Vrijeme trajanja realizacije projekta

Sredstva će se dodjeljivati za projekte koji traju **najmanje 6 mjeseci, a najduže 12 mjeseci**.

5.7. Kako se prijaviti?

Prijedlozi projekata treba da budu napisani na crnogorskom jeziku.

Od podnosilaca se traži da dostave ispunjen **prijavni paket**, koji čine:

1. prijavni formular
2. prijedlog budžeta
3. matrica logičkog okvira

u **dva** štampana primjerka, ovjerena pečatom organizacije i potpisom lica ovlašćenog za zastupanje (jedan original i jednu kopiju) i da pošalju elektronsku verziju, koja po svom sadržaju mora biti identična štampanom primjerku prijavnog paketa.

Uz prijavni paket, podnosioci prijedloga projekata treba da podnesu sljedeću **prateću dokumentaciju** (jedan štampani primjerak):

1. kopiju rješenja o registraciji organizacije;
2. kopiju statuta organizacije;
3. kopiju finansijskog izvještaja za 2024. godinu elektronski predatog Poreskoj upravi.

Ukoliko je projekat partnerskog karaktera, za partnere je potrebno dostaviti istu prateću dokumentaciju, kao i za podnosioca prijedloga projekata. Za sve partnere potrebno je dostaviti i „Izjavu o partnerstvu“ (koja je dio VI Prijavnog formulara), pečatiranu i potpisanu od strane ovlašćenog lica organizacije sa statusom partnera na projektu.

Prijedlozi projekata i ostala konkursom tražena dokumentacija šalje se u štampanoj verziji isključivo poštom, u zatvorenoj koverti, na adresu:

Centar za građansko obrazovanje (CGO)
Svetlane Kane Radević 1/1
81 000 Podgorica

i sa naznakom - „*Konkurs za podršku projektima OCD – SINERGIJA Crna Gora*“.

Elektronsku verziju slati isključivo na email konkursi@cgo-cce.org

Nepotpuni prijedlozi projekata, prijedlozi projekata dostavljeni na neki drugi način koji nije propisan ovim konkursom, neće biti uzeti u razmatranje, kao ni prijedlozi dostavljeni na neodgovarajućim obrascima.

5.8. Rok za podnošenje prijedloga projekata

Rok za predaju prijedloga projekata (elektronska i dvije štampane) je 7.maj 2025. godine, do 16h00.

Prijave predate nakon isteka roka neće biti uzete u razmatranje.

Za potvrdu vremena predaje štampane verzije prijedloga projekata koristiće se poštanski žig, kao i vrijeme slanja emaila sa prijavom.

Svi podnosioci dobiće potvrdu od CGO-a o prijemu emaila sa projektnim prijedlogom.

5.9. Dodatne informacije o podnošenju prijedloga projekata

U slučaju nedoumica, dodatne informacije možete dobiti slanjem pitanja na konkursi@cgo-cce.org, najkasnije do 18. aprila 2025. godine, pri čemu naziv mail-a mora biti: "Konkurs za podršku projektima OCD – SINERGIJA Crna Gora - pitanja". Odgovori na pojedinačna pitanja biće dati isključivo putem elektronske pošte.

Napomena: CGO ne može davati mišljenje o ciljevima, očekivanim rezultatima i aktivnostima predloženih projekata, kao i o drugim elementima prijedloga projekata, a sve u cilju obezbjeđivanja ravnopravnog položaja svih podnosilaca prijedloga projekata.

Pitanja koja mogu biti relevantna za druge podnosiocje prijedloga projekata, zajedno sa odgovorima i važnim napomenama za podnosiocje projekta, biće objavljeni na sajtu CGO-a www.cgo-cce.org nakon isteka roka za njihovo postavljanje, a najkasnije sedam dana prije zaključenja konkursa.

6. OCJENJIVANJE I IZBOR PROJEKATA

Ocjenjivanje prijedloga projekata odvijaće se u **dvije faze**.

Prva faza će uključiti administrativnu provjeru pristigle dokumentacije i tehničkih kriterijuma.

Projekti koji prođu administrativnu provjeru ulaze u drugu fazu. Druga faza uključuje evaluaciju prijave od strane Komisije za procjenu projekata, a u skladu sa evaluacionom tabelom koja je predstavljena u Vodiču za podnosiocje projekata.

Evaluaciona tabela

Sekcija	Maksimalan broj poena
1. Opravdanost akcije	10
1.1 Da li je projekat relevantan u odnosu na prioritete i ciljeve definisane konkursom?	5
1.2 Koliko su jasno definisane ciljne grupe i krajnji korisnici? Koliko je projekat u skladu sa potrebama ciljnih grupa?	5
2. Ciljevi i rezultati	5
2.1 Da li su ciljevi i rezultati projekta jasno definisani i usklađeni sa ciljevima konkursa?	5
3. Izvodljivost projekta	20
3.1 Da li su predložene aktivnosti adekvatne, sprovodive i usklađene sa ciljevima i očekivanim rezultatima projekta?	6
3.2 Da li je akcioni plan jasan i realan/sprovodiv?	5
3.3 Da li su uloge partnera na projektu jasno definisane u pogledu odgovornosti za realizaciju aktivnosti i da li partneri izvan Podgorice uključeni?	3
3.4 Da li prijedlog projekta uključuje mjerljive indikatore rezultata?	6
4. Održivost projekta	5
4.1 Da li projekat ima finansijsku, institucionalnu i političku održivost?	5
5. Budžet	10
5.1 Da li se aktivnosti na pravi način oslikavaju u budžetu?	5
5.2 Da li je odnos između predviđenih troškova i očekivanih rezultata zadovoljavajući?	5
Ukupan broj poena	50

Kada se procijene svi prijedlozi projekata, biće napravljen spisak predloženih akcija rangiranih prema njihovoj ukupnoj ocjeni. Prijave sa najvišim brojem bodova biće preliminarno odabrane dok se ne dostigne raspoloživi budžet za ovaj konkurs.

Spisak podržanih projekata biće objavljen na Internet stranici www.cgo-cce.org.

7. INDIKATIVNI RASPORED AKTIVNOSTI U OKVIRU KONKURSA

	Datum	Termin
1. Informativne sesije	14. april	12h00
2. Krajnji rok za postavljanje dodatnih pitanja o konkursu	18. april	-
3. Krajnji rok za objavljivanje pojašnjenja	21. april	-
4. Krajnji rok za podnošenje prijedloga projekata	7. maj	16h00
5. Obavješćavanje organizacija koje su prošle administrativnu provjeru	9. maj	-
6. Obavješćavanje organizacija čiji su projekti odabrani za finansiranje	23. maj	-
7. Potpisivanje ugovora	30. maj	-

Napomena: Ovo je okvirni raspored aktivnosti, osim za datume navedene u tačkama 2, 3 i 4.

CGO zadržava pravo da izmijeni raspored, a izmijenjeni raspored će biti objavljen na zvaničnoj internet stranici www.cgo-cce.org.